Májushoz...

Te ezerszer megénekelt hónap,
Szép tavasznak víruló leánya,
Jelképe az örök ifjúságnak,
A vén Földnek ihlető múzsája,
Öntözgesd csak szomjas kertjeinket,
Sok hidegtől nyűtt vetéseinket!
Asztalunkon hadd legyen kenyér
Mindig bőven, puha, habfehér.

Gőgh Irén
II. biológus hallgató

Nyelvtanórán

A „vér", az „ősz", a „fut", a „retteg";
a „hajnalpír", a „naplemente",
a „könny", a „bú", — mely szó a legszebb?
Vitáztok minden mást feledve.

A „csönd" — nagy mélységet takargat,
az „alkony" — bájos dallam, édes,
lehelletnél könnyebb a „harmat",
a „sors" — titokzatos, szeszélyes.

— Van egy szó, tisztább mint az elem,
és mélyebb, mint az égnek kékje,
a legszentebb szó minden nyelven,
a legdrágább, a legszebb, — Béke!

PETROVÁCZ ISTVÁN

Az alkalmazotti pártoktatás időszerű feladata

Komoly feladat előtt áll párttagságunk az elkövetkezendő hetekben. Az 1953—54 évi pártoktatási évadot kell **eredményesen lezárnunk.** A Központi Vezetőség az idei oktatási év kezdete előtt az elmultak tapasztalatainak felhasználásával az oktatás tartalmában és szervezeti felépítésében iránytmutatóan kidolgozta a tennivalókat, majd pedig október 26-i határozatában építésünk új szakaszának megfelelően ismételten megmutatta, melyek azok a hiányosságok, melyeket ideológiai oktatásunkban ki kell küszöbölnünk.

Ha röviden áttekintünk a területünkön folyó pártoktatás eredményein és hiányosságain, meg kell állapítanunk, hogy a kezdeti lelkiismeretes és lendületes munka után, mellyel alapszervezeteink megszervezték az oktatást, a tárgyalásra kerülő anyag feldolgozásában, szemináriumi munkánkban bőven megtalálhatjuk a jó eredmények mellett mindazokat az alapvető hibákat, amelyeket a Központi Vezetőség határozata összefoglalóan feltárt. Nem jártunk el még alaposan például a propagandisták kiválasztásában, ezért volt szükség a párttörténet I. évfolyamánál a konferenciavezető leváltására. De ugyancsak előfordult az önkéntesség elvének megsértése, hiszen a szemináriumokról való távolmaradás egyik oka, hogy a résztvevők között voltak, akiket nem fűtött a tanulniakarás és akik csak névleges hallgatói voltak a foglalkozásoknak. Még legjobb konferenciavezetőink munkájában is jelentkezett az elmélet és a gyakorlat szétválasztása, vagy az egyiknek elhanyagolása. A vulgáris és dogmatikus feldolgozás ugyancsak nem volt ritka jelenség szemináriumainkon és így tovább...

Mindezen hibák mellett tagságunk, konferenciavezetőink nagy többsége lelkesen, a párttagság kötelezettségét átérezve tanultak és tanítottak. Az eredmény megmutatkozott egyrészt abban, hogy a tanultakkal felfegyverezve jobb munkát tudtak végezni a szemináriumokon résztvevők, másrészt abban, hogy a dolgozók elismeréssel adóztak a munkájukat öntudatosan teljesítő elvtársaknak. Kiemelkedő eredményt értek el: Faragó Gyula, Savanya Józsefné, Matók András és Szabó Jánosné, a pártonkívüliek közül pedig: Kószó András, Fábián Pálné és Wayer Péter.

A szemináriumok vezetői a maguk fejlődésén kívül a tagság elismerését és bizalmát szerezték meg jó munkájukkal. Ilyen kiemelkedő munkát végzett: Szabó Árpád, Sárdi Elekné és Kain Sándorné, akik igen lelkiismeretesen foglalkoztak szemináriumukkal.

Feladatunk most az, hogy az oktatási évadban szerzett ismereteket befejezetté és elmélyültebbé tegyük. Egyben számoljunk be arról is, hogy milyen eredményeket értünk el és tárjuk fel az összefoglalókon bátran az észlelt hiányosságokat is. Alapszervezeteink foglalkozzanak — mind a vezetőség, mind pedig a tagság — az oktatási évad lezárásával, értékelésével. Az oktatásban résztvevők a hátralévő időt alaposan felhasználva készüljenek a szerzett ismeretek rendszerezésére, összefoglalására és esetleges hiányaik pótlására. Az állami vezetésnek pedig azon kell lennie, hogy az előttünk álló tanévvégi zsúfolt feladatok megoldása mellett is biztosítsa a szükséges időt az összefoglalókra.

Világos az is mindnyájunk előtt, hogy előrehaladásunknak csak egy szakasza záródik most le, és máris fel kell készülnünk az újabb feladatok megoldására. Biztosítani kell, hogy az idei oktatási évadban még az elkövetett hibákat a következőkben elkerülhessük. **Már most meg kell kezdenünk a propagandisták gondosabb kiválasztását: ez a tagság továbbhaladásának legfontosabb előfeltétele.** Az eredményes munkát végzők magasabb fokra való beállítását a tagság kívánságainak figyelembevételével, az egyenként való beszélgetés felhasználásával kell megoldani.

Pártunk III. kongresszusa megadja azokat az alapvető irányelveket, melyek az oktatás tartalmi megjavításában előttünk állanak, de ehhez a szervezeti felépítést és előkészítést nekünk kell elvégeznünk. Legyen mindnyájunk feladata az idei pártoktatási évad sikeres befejezése és a következő évadra való felkészülés.

Bezerédi István

Az Orvosegyetemi GH különös elképzelése

Az egyetemi orosz lektoroknak a minisztérium havi pótdíjat állapít meg, mely félévenként változik az illető lektor elfoglaltsága szerint. Az Orvosegyetemi Orosz Lektorátus első félévi pótdíjait 1953. szeptember 1-vel állapították meg. Az Orvosegyetem Gazdasági Hivatala ki is fizette a pótdíjakat — decemberben.

A második félévre a pótdíj összege megváltozott, mint ez rendesen szokott történni, az órabeosztástól függően. Az Orvosegyetemi GH vonakodott a megváltozott összegeket kifizetni, azzal az indoklással, hogy ehhez pótbitelt kellene kérni. Megértjük, hogy ez kényelmetlen, mert a GH annak idején az 1250 Ft-os havi középösszeg helyett csak 900 Ft-ot tervezett be a költségvetésbe. De felmerül a kérdés, vajjon a lektorok igyák-e meg a levét annak, hogy a GH hibás tervelőirányzatot készített?

Hosszas vitatkozás után a GH hajlandónak mutatkozik a pótdíjak változott összegének kifizetésére — de csak április 1-től. Igy hát kétségtelenné vált: a GH úgy véli, hogy az ő hibáját a lektorok fizessék meg, kéthavi pótdíjkülönbözettel. Mi ezt az elképzelést legalább is különösnek tartjuk.

Orvostudományegyetem Orosz Lektorátusa

Az egyetemen folyó politikai nevelőmunka megjavításával kapcsolatos feladatok

Az orvosegyetem pártválasztmánya a közelmultban foglalkozott az egyetemünkön folyó politikai nevelő-felvilágosítómunka megjavításával kapcsolatos időszerű feladatokkal. A színvonalas vita sok hasznos és előremutató javaslatot hozott felszínre, de egyben olyan szempontokat is tudatosított, melyeknek félreismerése a multban lényeges hibák elkövetéséhez vezetett.

Az orvosegyetemen folyó politikai nevelőmunka feladatai az egyetem speciális feladatköréből következnek: egyik legfőbb célja a szocialista társadalomhoz méltó oktató-gyógyító- és kutatómunka kialakulását minden erővel elősegíteni. Az egyetem konkrét, időszerű problémáinak ismerete és megértése nélkül e célt nem valósíthatjuk meg. Ebből következik, hogy politikai nevelőmunkánk csak akkor és annyiban fog eredményeket elérni, amikor és amennyiben az egyes emberek személyes problémáival, ügyeivel is foglalkozik, illetve ezekhez kapcsolja az általános helyes, de az egyes ember számára önmagában nem eléggé meggyőző érveket.

Ez az elv rávilágít arra, hogy mennyire önámítás volt a multban ismételt átszervezésekkel kijavíthatónak vélni a nevelőmunka hibáit és megoldottnak hinni a kérdést akkor, ha papiron (!) sikerült mindenki mellé népnevelőt beosztani. Helyesen állapították meg a pártválasztmány tagjai, hogy az a népnevelő, aki lélektelenül és meggyőződés nélkül végzi a munkáját, többet árt, mintha semmit sem csinálna. Évek óta hangsúlyoztuk a népnevelőmunka minőségi megjavításának fontosságát, de ugyanakkor „minden áron" ki akartuk építeni egy formailag teljes, de valójában rendkívül vegyes összetételű népnevelőhálózatot. Ezzel akaratlanul is elősegítettük az agitációs munka lebecsüléséről kialakult nézeteket és különösen azt, hogy ebből következőleg a „népneveltek" magukra nézve nem egyszer megalázónak érezték a népnevelést, hiszen sokszor náluk rosszabb munkát végző, rosszabbul vizsgázó személy neveltjei voltak.

Vannak értékes politikai munkát végző elvtársaink, mégis a statisztika szerinti népnevelőknek jelentős hányada nem végzi kielégítően a munkáját. Nem találja fel magát, amikor neveltje váratlan problémát szegez neki, nem tartja kötelességének munka közben, minden helyen és időben megismerni és megválaszolni munkatársai kételyeit, nehézségeit. Enélkül pedig a népnevelőértekezletek szempontjainak „levitele" édeskeveset ér. Még olyan népnevelő is akadt, aki ezeket az érveket nem saját véleményeként ismertette, hanem mint hallott és továbbításra kötelezett szempontokat.

Alkalmazotti alapszervezetünk tapasztalatai bizonyítják: **a nevelőmunkát nagyban elősegíti, vagy gátolja az, hogy az adott intézet vagy klinika orvosi kara, pártcsoportja és mindenekelőtt igazgatója hogyan foglal állást a párt által felvetett kérdésekben.** Ugyanezt lehet elmondani hallgatóságunkra is. Ez a tény arra kötelez bennünket, hogy a pártbizottság és a tanszemélyzeti alapszervezetek, de a szakszervezet is sokkal rendszeresebb, őszintébb és mélyebb kapcsolatot építsen ki a tanszemélyzettel és különösen annak vezető gárdájával. Meg kell mondani, hogy tarthatatlan és káros az húzódozás és tartózkodás, ahogyan elméleti intézeti és klinikai tanszemélyzeti vezetőségeink több tagja kerüli az intézetek, klinikák vezetőivel és lényeges problémáival való és azok által nagyon is igényelt foglalkozást. Ahogy üzemben nem lehet jó a politikai munka a műszaki és gazdasági vezetőkkel való együttműködés nélkül, ugyanúgy a mi pártmunkánk megjavításának is alapvető feltétele, hogy megismertessük és meggyőzzük tanszemélyzetünket a párt politikájának helyességéről, megismerjük, megoldjuk jogos problémáikat, s ezen keresztül őket is tevőlegesen bevonjuk a párt politikájának végrehajtásába.

Agitációs munkánk megjavításának alapvető feltétele az is, hogy sokkal jobban ismerjük: mik is dolgozóink, hallgatóink igazi, legaktuálisabb problémái. Ez eredményesebb lesz minden íróasztal melletti „érvkidolgozásnál". Ezen a téren komoly hiányosságok vannak. Késve és hiányosan jutnak el mindkét pártbizottsághoz ezek a kérdések. Késve és hiányosan, mert párttagjaink és népnevelőink sokszor nem tartják fontosnak a hallott, tapasztalt vitás kérdésekről tájékoztatni felsőbb szerveiket, megtudni tőlük a megnyugtató választ. De ezen túl itt-ott az is közrejátszik ebben, hogy nem minden párttagunkban bíznak a munkatársai annyira, hogy kényes, esetleg „kellemetlenséggel" járó problémáikat nekik bátran elmondják. Közrejátszott az is, hogy a multban nem egyszer a dolgozók őszinteségére és bizalmára bizalmatlanság volt a válasz részünkről, vagy nem egyszer nem adtunk nekik hónapokig választ.

Pártszervezeteinknek központi feladatként kell kezelniök az információs munka megjavítását, a dolgozók, hallgatók problémáinak megismerését. Enélkül a politikai munka nem tud lépést tartani az élettel. Ehhez azonban felsőbb pártszerveink segítsége is szükséges. Amíg nem tudunk idejében megfelelő választ adni a helyi, országos, vagy nemzetközi élet porondján felmerülő hibákra, kérdésekre, vagy rágalmakra, addig mindig lesznek agitációs munkánkban hullámvölgyek, időleges elvesztett ütközetek.

Ezeknek a hiányosságoknak a kiküszöbölése azért is fontos, mert pártmunkánk színvonalát emeli, javítja, ha ismerjük az igazi problémákat. Ezek ismerete nélkül, nem odavágó érvekkel érvelni falra hányt borsó, amely legfeljebb az érvelőre esik vissza.

Természetesen politikai nevelőmunkánk megjavításának még sok más oldala is van. Igy a népnevelők részére fenntartott értekezletek produktívvá, tartalmassá tétele. Népnevelőértekezleteink nem egyszer formális összejövetelek, ahol elvtársias feszélyezetlen beszélgetés nem alakul ki. Találóan mutattak rá a választmányi ülésen a Városi PB részéről jelenlévő Ladányi és Vereska elvtársak, hogy mennyire gátolja a nyilt, bátor véleménynyilvánítást, hogy a népnevelőértekezleteken az előadó külön emelvényen ül, a felszólaló feláll, hivatalos formában mondja el (ha elmondja) tapasztalatait stb.

Komoly felelősséget jelent azonban a Pártbizottság és az alapszervezetek számára is, hogy kidolgozott, jól használható szempontokat adjunk a népnevelők kezébe ezeken az értekezleteken. A népnevelőmunka ellenőrzésében, irányításában meg kell növelni a pártcsoportok szerepét. Sok más területe is van agitációs munkánknak. Az egyetemi katedráról elhangzott előadás minden mondata végez politikai munkát jó vagy rossz irányban, még ha erről egy szót sem ejt. Az utóbbi években szépen fejlődött és ma már több ágra terebélyesedő egyetemi kulturélet is végez politikai munkát a klasszikus értékek felújításával, vagy a kozmopolita ízléstelenségek levetkőzésével. És nem utolsó sorban minden párttagunk, pártfunkcionáriusunk hétköznapi munkájával, véleménynyilvánításával, segíteniakarásával, vagy ridegségével közelebb hozza, vagy taszítja dolgozóink, hallgatóink szivétől pártunk nagyszerű célkitűzéseit.

Megoldásra vár a népnevelők rendszeres elméleti képzése, a népnevelőmunka ellenőrzése, a népnevelők észszerű beosztása (azokkal foglalkozzanak, akikkel a munka, ismeretség alapján is leginkább kapcsolatban vannak). Egyetemi értelmiségünk figyelmét, tevékenységét még szorosabb kapcsolatba kell hozni a város, a megye társadalmi, ipari, mezőgazdasági problémáival.

A júniusi párthatározat és kormányprogramm visszaadta nem egy embernek megingott hitét, bizalmát, de azt tartósan, megingathatatlanul csak szívós munkával tudjuk megnyerni, ezért kell kijavítanunk politikai nevelőmunkánk hiányosságait, ezért kell megismerhiányosságait, ezért kell megismernünk újra és újra munkaterületünk problémáit és megoldanunk azokat. Olyan légkört kell létesítenünk, melyben mindenki látja és érzi, hogy az egészséges vita, a kételyek és javaslatok bátor felvetése megbecsült, hasznos tényezője az egyetemi élet fejlesztésének. Ezt kívánja pártunk Központi Vezetősége politikájának, valamint határozatainak helyes értelmezése.

Szilárd János
Orvosegyetemi P. B. titkára

Levél a romantikáról

Kedves R. elvtárs! Soraimért még véletlenül se haragudj meg. Épp úgy a jószándék vezet, mint téged. Mégis: azt hiszem a cél mögé lőttél, amikor előálltál a DISZ munka megjavítása érdekében tett javaslatoddal azon a gyűlésen. — A DISZ-nek ki kell elégítenie az ifjúság romantika iránti igényét, — mondtad. Ez igaz. De hogyan? — Szervezzen a DISZ hajnali s esti kirándulásokat! No, én ehhez hozzáteszem: a Boszorkányszigetre — így még romantikusabb. Vagy álljunk elő egy kész tervvel? Tessék: ladikkirándulás DISZ csoportonként hawai-gitárral és lámpionokkal a holdvilágos Tiszán, via: Boszorkánysziget—Kőrösi. No, ebben aztán tényleg van romantika, dupla adag azt meg kell adni. De én azt hiszem, hogy a romantikát nem okvetlenül a holdvilágon, vagy a hajnalcsillag fényénél kell keresnie a DISZ-nek.

Mi is tulajdonképpen az ifjúság romantika-vágya? — Nem kell messze menni választért: magunk is fiatalok vagyunk. Az ifjúságban jókora erőfölösleg van, rakoncátlan, játékos, szabadságszerető energia. Kényszeredett munkával lekötni nem lehet. Ám önmagától nagyszerű dolgokat képes létrehozni, mert arra törekszik, hogy minél láthatóbban, eredményesebben érdekesebben s nagyvonalúbban hasznosíthassa magát. — Hát ennek kell teret adni — s nem szükséges ehhez a holdvilág. Teret ad egy-egy önálló munka is már; akár egy szemináriumi dolgozat. Aztán a szakkörök, ha komolyak, ha érdekesek és érdemes problémát nyújtsanak. Aztán a sport s a kultúrmunka: egy-egy komoly darabbal, zeneszámmal. Na és természetesen a kirándulások is, a játék, a jókedv lehetőségei. És ezeken túl még számtalan hasonló területet lehet találni, csak valódi munkát, igazi problémákat adjanak — s mindenekelőtt: komolyan vegyék, amit a fiatalok végeznek.

A DISZ ezeket a lehetőségeket keresse, segítse s vegye komolyan a munkát, biztosítsa színvonalát, a merészségnek adjon teret, eredményeit ismerje el s tegye nyilvánossá, hozzáférhetővé; adjon számot az eredményekről, ha azok valóban megérdemlik. Ez bizonynyal ösztönző lesz. S azt hiszem: mindez a mai romantikához tartozik, viszont minden formális próbálkozás szalmacséplés csupán. Ez új tartalommal tölti a DISZ munkát: valódi, kézzelfogható tartalommal, ha valóságos problémákra irányítja a figyelmet, ha a fiatalokhoz méltó bátor kezdeményezést s az eredményes munkát megbecsüli. Igaz, ez nem is teljesen újdonság. Eddig is volt ilyen: s most egyre több kezdeményezés történik. — De — s ez a fontos benne — mindenkinek komolyan kell venni, megbecsülni, hisz a jó munka becsülést, támogatást és elismerést érdemel.

Ez az új romantika a lehetőségekben rejlik s ezek folyamatos felismerésében s megvalósításában létezik a munka romantikája. Nem zárja ki a holdfényt s a Tisza füzes partjait sem: de oda páronként szívesebben eltalálnak a szerelmesek.

Németh Ferenc

Az egyetemi énekkar debreceni vendégszereplése

Május 10-én a szegedi Tudományegyetem központi énekkara a Debreceni Egyetem meghívására Debrecenbe utazott. Az ottani egyetem hagyományos évzáró műsorát tartotta hétfőn este a Csokonai Színházban. Ennek a műsornak keretében lépett először a hangversenydobogóra városunk — alig két hónapja újból működő — egyetemi énekkara. Az énekkarnak ez volt az első komolyabb fellépése. Feladatukat megnehezítette a fárasztó 8 órás autóút. Ennek ellenére már az első számok után a zsúfolásig megtelt Csokonai Színházban felcsattanó ütemes taps osztatlan sikerről tanúskodott, és azt is megmutatta egyben, hogy az énekkar egycsapásra megnyerte a debreceni közönség szeretetét. Különös tetszést aratott Bárdos: „Tréfás házasító"-ja és az „Estharang" című orosz népdalfeldolgozás a férfikar előadásában. Befejezésül Kodály Szabadság himnusza hangzott el. A hangverseny után a debreceni egyetem rektora, dr. Bognár Rezső Kossuth-díjas akadémikus mondott köszönetet a szegedi egyetemisták közreműködéséért.

Az énekkar visszaérkezése után csakhamar folytatja munkáját és készül a május 29-i koncertjére, amikor Szeged város zenekedvelő közönsége előtt fog bemutatkozni egy egész estét betöltő hangversenyen.

W. E.